

Metsamaahalduse Aktsiaselts
metsamaahaldus@vestman.ee

[Registreerimise kuupäev] nr
[Registreerimisnumber]

**Supsimari maardla Supsimari II
kruusakarjääri maavara kaevandamise
keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju
hindamise algamata jätmise**

Metsamaahalduse Aktsiaselts (registrikood 10052156, aadress Tartu tn 4a, Viljandi) esitas 02.12.2020 Keskkonnaametile Supsimari II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamisloa*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS, edaspidi *KOTKAS*; 02.12.2020 menetluse nr M-112451 juurde; korrigeeritud taotlus esitatud 14.12.2020).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseadusele (edaspidi *MaaPS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning kas koos taotlusega oli esitatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanajutimissüsteemi (edaspidi *KeHJS*) § 6¹ lõike 1 kohane teave. Esitatud taotlus vastas nõuetele, sisaldades muu hulgas KeHJS § 6¹ lõikes 1 nimetatud teavet.

Kaevandamisloa taotlus on 15.12.2020 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 15.12.2020 kirjaga nr DM-112451-8 kaevandamisloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus teatas naaberkinnistu omanik, et soovib menetluse käigus saada edasisi teavitusi.

KeHJS § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6¹ lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1

ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algamise või algatamata jätmise üle.

KeHJS § 11 lõike 2³ järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhindangust (vt ptk I) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt ptk II). KeHJS § 11 lõike 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algamise või algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lõike 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhindang.

I. EELHINNANG

KeHJS § 6¹ lõike 3 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi *määrus nr 31*).

Keskkonnaamet on eelhindangu andmisel kasutanud järgmisi materjale: Supsimari II kruusakarjääri kaevandamisloa taotlust, sh KeHJS § 6¹ lõike 1 kohast teavet.

1.1. Kavandatav tegevus

1.1.1. Tegevuse iseloom ja maht, seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Taotletav Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldis paikneb Viljandi maakonnas Viljandi vallas Luiga külas eraomandisse kuuluval kinnistul Supsimari (katastritunnus 57002:002:0241, registriosa nr 177439), hõlmates täielikult Supsimari kruusamaardla (registrikaart nr 699) ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokki 3, kattudes olemasoleva Supsimari II kruusakarjääri (loa nr VILM-044, loa omaja Metsamaahalduse AS, kehtiv kuni 15.03.2021) mäeeraldisega. Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa hõlmab olemasolevat teenindusmaad osaliselt, välja jääb ~8,4 m laiune osa, mis on tingitud maakasutusõiguse puudumisest. Mäeeraldisele taotletakse uut kaevandamisluba, kuna kaevandamisloa nr VILM-044 kehtivusaja pikendamine ei olnud loa kehtivusaja jooksul enam võimalik. Sisuliselt on tegemist töötava karjääri tegevuse jätkamisega.

Taotletava Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldisel pindala on 7,73 ha ja teenindusmaa pindala 13,94 ha. Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa aktiivne tarbevaru seisuga 30.09.2020 oli 854,212 tuh m³ ja kaevandatav varu 740,212 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 50 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on teede- ja üldehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 15 aastat. Kaevandatud maa korrastatakse veekoguks.

Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldis piirneb põhjast ja kirdest Tokerpilli (katastritunnus 57002:002:0040) katastriüksusega ja edelast Lepa (katastritunnus 57002:002:0570) katastriüksusega. Mäeeraldis jääb Holstre külast 3,5 km ja Mustlast 8,6 km kaugusele. Mäeeraldisest ligikaudu 50 m kagus kulgeb kohalik Holstre-Mõnnaste kõrvalmaantee 24164. Mäeeraldisel kesk- ja lõunaosa läbivad kaks lääne-ida suunalist kuni 20 kV elektriõhuliini, mis demonteeritakse enne kaevetööde sellesse piirkonda jõudmist.

Mäeeraldisel on geomorfoloogiliselt tegu liustiku poolt laiaks ja lamedaks lihvitud fluvio-glatsiaalsetest setetest koosneva ja nõlvadel moreeniga kaetud põhja-lõunasuunalise seljandikuga, mida ümbritsevad fluvioglatsiaalsed künkad. Maardla geoloogilise läbilõike pindmise kihi moodustab rohkesti puu - ja taimejuuri sisaldav kasvukiht. Endise karjääri alal on kasvukiht minimaalne või puudub üldse, maardla lääneosa madalamates nõgudes on mullakihi paksus suurem (kuni 0,7 m). Kasvukihi all, kruusalasundi katendis levivad glatsiaalsed setted.

Mäetehnilised tingimused taotletavas Supsimari II kruusakarjääris asuva kruusa kaevandamiseks on suhteliselt lihtsad, tegemist on avatud ja töötava karjääriga. Katendi paksus Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldisel on 0,0 – 3,5 m (keskmiselt 0,75 m), millest kasvukihi paksus on 0,1 – 0,3 m (keskmiselt 0,14 m). Kogu mäeeraldise piires oleva katendi maht on 58 tuh m³, millest kasvukiht on 11 tuh m³. Veel eemaldamata on katend ~5,1 ha suuruselt alalt.

Mäeeraldiselt juba kaevandamise käigus eemaldatud katend on kasutatud kaevandamisloa nr VILM-044 täiendava tingimuse kohaste vallide rajamiseks ning edaspidi kaevandamise käigus tekkiv katend kasutatakse samuti müratõkkevallide rajamiseks mäeeraldise teenindusmaale. Peale karjääri ammendamist kasutatakse vallides olev katend karjääri korrastamisel.

Taotletava mäeeraldise piires eemaldatakse katend buldooseri või kopplaaduriga, mis lükatakse puistangusse. Seejuures ladustatakse eraldi kasvukiht ja vähem viljakas kattekiht. Veepealse maavara kaevandamine toimub ekskavaatori või kopplaaduriga. Veealuse varu kaevandamisel kasutatakse ekskavaatorit. Sügavamale kui 3 m jääva varu väljamiseks tuleb kasutada eritehnikat, kuna veealuse varu paksus küündib kuni 12,5 meetrini. Sellisel sügavusel on võimalik varu väljata kas pikanoolega ekskavaatoriga või pinnasepumbaga. Konkreetse tehnoloogia valik sõltub täpsematest kaevandamise omahinna arvutustest, ühelgi juhul ei alandata põhjavee taset.

Ekskavaatoritega veealuse varu kaevandamisel tõstetakse esmalt kaevis puistangusse nõrguma. Pinnasepumbaga kaevandamisel pumbatakse pulp nõrguma. Kruusa purustamiseks ja killustiku erinevatesse fraktsioonidesse sõelumiseks kasutatakse mobiilset purustus- ja sorteerimissõlme, mis paigutatakse karjääri põhja.

Enne kaevetööde alustamist koostatakse kaevandamise projekt, milles määratakse täpsem kaevandamise tehnoloogia ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng. Pärast varu ammendamist tuleb kaevandatud maa korrastamiseks koostada korrastamisprojekt.

Kaevandamine Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldisel toimub kooskõlas Viljandi maakonnaplaneeringuga ning ei ole teada, et antud tegevus oleks vastuolus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega.

1.2. Ressursside kasutamine, tegevuse energiakasutus

Supsimari II kruusakarjääri kruusa sobib kasutada peale jämedate fraktsioonide purustamist kruusateede katendite ja aluste ehitamiseks, ehitusbetooni tootmiseks ja asfaltbetooni tootmiseks.

1.3. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn, jäätmete teke ja käitlemine.

Maavara kaevandamisega mõjutatakse alati suuremal või vähemal määral looduskeskkonda. Supsimari II kruusakarjääris kruusa kaevandamisel on peamiseks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine, müra, õhusaaste ja võimalik mõju põhjaveele.

Pinna- ja põhjavesi

Supsimari II kruusakarjääris paikneb kaevandatav maavara osaliselt allpool põhjaveetasel, seega suureneb võimalus lokaalse veereostuse tekkimiseks. Karjääris kaevandamisel vett välja ei pumbata ja veetasel ei alandata. Põhjaveetasemest madalamal kaevandamine ei riku eeldatavalt piirkonna veerežiimi ega mõjuta piirkonna talude kaevude vee taset ja vee kvaliteeti, kuna vett ära ei juhita. Geoloogiliste välitööde käigus aastal 2007 avati pinnasevesi 9 puurauguga. Korrastatud Supsimari kruusakarjääri alal (Supsimari maardlas on erinevatel aegadel kaevandatud alates 1960ndatest) fikseeriti veetase absoluutsel kõrgusel + 85,3...+84,3 m. 130 m lõuna pool asuvas 6,5 m sügavuses salvkaevus asus veetase uuringu tegemise ajal 84,5 m abs kõrgusel (vett oli kaevus 1,2 m). Uuringuruumist 90 m edela pool asuvas 5,3 m sügavuses salvkaevus asus veetase 85,6 m abs kõrgusel (vett kaevus 0,7 m). Pinnasevee vool suundub kagusse ja itta Lõo-Luiga oja ning Ärna jõkke. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole laekunud kaebusi Supsimari II kruusakarjääris töötamisel tekkinud veetaseme ja -kvaliteedi muutumise kohta.

Kaevandamisel, kaevise laadimisel või masinate hooldamisel ja tankimisel tuleb naftasaaduste pinnasesse ja põhjaveete sattumise võimalus minimeerida. Kaevandamisel tuleb kasutada vaid korrasolevat kaevandamistehnikat ning tehnika hooldamist ja remonti tuleb teha vaid selleks kohandatud alal. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan ja tagatud töövahendid.

Keskkonnaloale nr VILM-044 on kantud järgmine kõrvaltingimus: kui kaevandamise tulemusel alaneb põhjavee tase, peab loa omanik veeta jäänud majapidamistele ehitama välja tsentraalse veevarustuse. Arvestades asjaolu, et uut keskkonnaluba taotletakse hetkel kehtiva määeraldise piiridega kattuvalt ehk sisuliselt jätkatakse sama tegevust samades piirides ning lähimad elamud on määeraldise piirist ca 40 m kaugusel Haavamäe kinnistul (katastritunnus 57002:002:0002), ca 100 m kaugusel Supsimari (katastritunnus 57002:002:0480) ja Lepa (katastritunnus 57002:002:0570) kinnistutel, on asjakohane kanda uuele keskkonnaloale samasisuline kõrvaltingimus.

Müra

Arvestades senist maakasutust tuleb Supsimari II kruusakarjääri lähiala käsitleda kui II kategooria ala, kus tööstusmürale kehtivad järgmised piirväärtused: päevasel ajal 60 dB ja öisel ajal 45 dB.

Müra tekitavad karjääris töötavad kaevandamismasinad (ekskavaator, buldooser, kopplaadur, kallurauto) ning purustus- ja sorteerimissõlm. Transportmasinatel on müratase normeeritud. Eestis kehtivate müra normtasemete järgi on 150 kW ja suuremate mootoritega ning täismassiga 12 t ja raskemate veokite müratase 84-90 dB piirides. Samasugust müra põhjustavad ka ekskavaator, buldooser ja kopplaadur. Avamaal alaneb müratase 100 m kaugusel müra allikast 16 dB võrra, 200 m kaugusel 20 dB ja 300 m kaugusel 23 dB võrra ehk 3 dB võrra kauguse kahekordistamisel.

Karjääris liiguvad masinad süvises või puistangute vahel, mis tekitava müratõkke ja alandavad mürataset keskmiselt 18-25 dB võrra. Lähim majapidamine on karjääri piirist ca 40 m kaugusel, mistõttu on kehtivale keskkonnaloale nr VILM-044 kõrvaltingimusena sätestatud, et tuleb rajada mäe- ja transportmasinate töötamisest tuleneva mürataseme alandamiseks puistanguid ning transportmasinate poolt tekitatava müra vähendamiseks tuleb luua müratõkkevalle. Arvestades, et uut keskkonnaluba taotletakse hetkel kehtiva mäeeraldisega samades piirides, on asjakohane samasisuline kõrvaltingimus kanda ka uuele keskkonnaloale.

Ümbruskonnale kõige häirivamat müra tekitab katendi koorimine karjääri avamisel, järgnevatel mäetöödel asuvad töötavad masinad katendivalli varjus ja karjäärisüvendis, mis hinnanguliselt vähendab mürataset kuni 10 dB võrra. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole esitatud kaebusi ülenormatiivse müra kohta Supsimari II kruusakarjääris kaevandamisel.

Tahked peenosakesed

Kaevandamismasinate poolt tekitatava õhusaaste (tolmu) hulk on väike, sadestudes praktiliselt õhku tõusmise koha lähedale. Kaugemale võib levida tolmu toodangut vedavatest kallurautodest, kuna nende kiirus on suurem. Kallurid tõstavad tolmu nii karjäärisisestel kui ka väljaveoteedel. Töötavates karjäärides tehtud vaatluste järgi võib hinnata, et transpordi tõttu tekkiv õhusaaste võib levida lagedal maastikul keskmise tuulega 200 – 250 m kaugusele. Arvestades, et lähim majapidamine asub 40 m kaugusel kavandatavast karjäärist, tuleb arendajal kasutusele võtta tolmu levikut piiravad meetmed (niisutamine, CaCl). Kaevise transpordist tekkiva tolmu leviku tõkestamise efektiivseks vahendiks kuival perioodil on teede niisutamine ning erinevate kemikaalide kasutamine. Leevendusmeede lisatakse keskkonnaloa kõrvaltingimuseks.

Aastane ehituskruusa kaevandamise maht 50 000 m³ töödeldakse ka purustis ehk kokku arvestuslikult 100 000 t. Taotluses esitatud arvutuste kohaselt jääb aastane tootmisprotsessis tekkiv peenosakeste kogus ~0,43 tonni juurde, millest peenosakesed moodustavad ~0,19 tonni. Seega ei ole taotletavas Supsimari II kruusakarjääris töötamiseks täiendavat õhusaasteluba vaja.

Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valgus-, soojus-, kiirgus- ega lõhnareostust tegevusega ümbruskonnale eeldatavalt ei kaasne.

Jäätmete

Supsimari II kruusakarjääris kaevandamisel on kaevandamisjäätmekava vajalik juhul, kui kaevandamise käigus tekivad jäätmed jäätmeseaduses § 2 lõikes 1 ja lõikes 2 toodud jäätme mõiste tähenduses.

Maavara, konkreetset juhul kruus ning sellest valmistatud toodang kvalifitseeruvad toodeteks, need kaubastatakse terves ulatuses ning kaevandamisjäätmeid ei teki. Mäeeraldisel teenindusmaale ladustatud katend on võrdsustatav saastumata pinnasega ning see kasutatakse kaevandatud ala korrastamisel. Taotleja on teadlik, et juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava.

Vibratsioon

Supsimari II kruusakarjääris ei viida läbi lõhkamisi, seega vibratsiooni tekkimist kavandatava tegevuse elluviimisel ette näha ei ole

Looduskaitse

Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldisel, teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitsealasid, samuti ei ole ettepanekuid uute alade

kaitse alla võtmiseks. Kaitsealuseid loodusobjekte ega elupaigatüüpe mäeeraldisel ja selle mõjupiirkonnas ei ole. Lähim kaitstav loodusobjekt on Loodi looduspark (KLO1000241), mis asub taotletavast mäeeraldisest ca 700 m kaugusel läänes.

Mäeeraldis ei asu tiheasustusalal ning selle mõjupiirkonnas puuduvad kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad, mistõttu kaevandamistegevusel neile mõju puudub.

Maavara kaevandamisega kaasneb mäeeraldise piires mäetööde käigus maastiku muutus ja olemasoleva taimkatte hävinemine.

1.4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade, suurõnnetuste või katastroofide esinemise võimalikkus

Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikaks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Selle vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid. Tuleb tagada kütte- ja määrdeainete pinnasesse sattumise vältimiseks ettenähtud kaitsevahendite olemasolu ja korrashoid. Remontimine peab toimuma selleks ettenähtud kohtades.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

Teadaolevalt puuduvad mäeeraldise mõjupiirkonnas alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

1.5. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

Taotletav Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldis paikneb Viljandi maakonnas Viljandi vallas Luiga külas eraomandisse kuuluval kinnistul Supsimari (katastritunnus 57002:002:0241, registriosa nr 177439).

Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldis piirneb põhjast ja kirdest Tokerpilli (katastritunnus 57002:002:0040) katastriüksusega ja edelast Lepa (katastritunnus 57002:002:0570) katastriüksusega. Mäeeraldis jääb Holstre külast 3,5 km ja Mustlast 8,6 km kaugusele. Mäeeraldisest ligikaudu 50 m kagus kulgeb kohalik Holstre-Mõnnaste kõrvalmaantee 24164. Mäeeraldise kesk- ja lõunaosa läbivad kaks lääne-ida suunalist kuni 20 kV elektriõhuliini, mis demonteeritakse enne kaevetööde sellesse piirkonda jõudmist.

Lähimad elamud on mäeeraldise piirist ca 40 m kaugusel Haavamäe kinnistul (katastritunnus 57002:002:0002), ca 100 m kaugusel Supsimari (katastritunnus 57002:002:0480) ja Lepa (katastritunnus 57002:002:0570) kinnistutel.

Supsimari kruusamaardla Supsimari II kruusakarjäär asub Viljandi linnast ca 15 km kagu suunas.

Taotletavast alast jääb ca 700 m kaugusele lääne suunda kaitstav loodusobjekt Loodi looduspark (KLO1000241).

1.6. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Eelnevast lähtudes võivad Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldisel kaevandamistegevusega kaasnevateks mõjudeks olla mõju välisõhule ja mõju maastikule.

1.6.1. Mõju suurus, tugevus, kestvus, sagedus, pöördumus ning mõjuala ulatus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning umbes 200 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra häiring või tahkete peenosakeste häiring. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju.

1.6.2. Mõju piiriülesus

Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju, sest riigipiir jääb Supsimari II kruusakarjäärist ~42 km kaugusele lõuna suunas.

1.6.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Mäeeraldise teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid, mistõttu on välistatud, et kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

1.6.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldisest linnulennult ca 6 km kaugusel loodes paiknevad Nõmme-Koordi (Pirmastu) ja Pombre maardlad ning ca 5 km kaugusel edelas Murese maardla. Nimetatud maardlad jäävad taotletavast Supsimari II kruusakarjäärist piisavalt kaugemale ning maardlates asuvate karjäärade töötamisel ebasoodsat kumulatiivset mõju ei teki.

1.6.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Võimalike mürahäiringute vähendamiseks tuleb Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirile lähimate elamute suunale müra tõkkeks rajada katendist vallid (kõrgusega ca 3 m), mis kindlustaksid, et väljaspool karjääri ala ei ületata päevase müra piirväärtust 60 dB. Asjakohane leevendusmeede lisatakse keskkonnaloa kõrvaltingimuseks.

Müra häiringute vältimiseks tuleks mobiilne purustussõlm paigutada asukohta, kus sellest tulenev mürahäiring naaberkinnistute elanikele on minimaalne (elamutest maksimaalsele kaugusele nt mäeeraldise loodeossa). Asjakohane leevendusmeede lisatakse keskkonnaloa kõrvaltingimuseks.

Keskkonnaloale nr VILM-044 on kantud järgmine kõrvaltingimus: kui kaevandamise tulemusel alaneb põhjavee tase, peab loa omanik veeta jäänud majapidamistele ehitama välja tsentraalse veevarustuse. Arvestades asjaolu, et uut keskkonnaloa taotletakse hetkel kehtiva mäeeraldise

piiridega kattuvalt, osaliselt asub kaevandatav varu allpool veetaset ning lähimad elamud on mäeeraldise piirist ca 40 m kaugusel Haavamäe kinnistul (katastritunnus 57002:002:0002), ca 100 m kaugusel Supsimari (katastritunnus 57002:002:0480) ja Lepa (katastritunnus 57002:002:0570) kinnistutel, lisatakse asjakohane leevendusmeede keskkonnamoju kõrvaltingimuseks.

Kaevandamisel, kaevise laadimisel või masinate hooldamisel ja tankimisel tuleb naftasaaduste pinnasesse ja põhjavette sattumise võimalus minimeerida. Kaevandamisel tuleb kasutada vaid korrasolevat kaevandamistehnikat ning tehnika hooldamist ja remonti tuleb teha vaid selleks kohandatud alal. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan ja tagatud töövahendid.

Õhusaaste piirnormide ületamise vältimiseks tuleb kuival ajal töötades kasta karjääri siseteid. Asjakohane leevendusmeede lisatakse keskkonnamoju kõrvaltingimuseks.

1.7. Eelhinnangu järelendus

Eelhindamise tulemusena järeldeb Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamoju, kuna:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektil ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega eeldatavalt ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et leevendusmeetmete rakendamisel ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjavee režiimi, kuna kaevandamine toimub põhjavee taset alandamata;
4. mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.

KeHJS § 11 lõike 8¹ kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnamoju muidu ilmnedat või olulise ebasoodsa keskkonnamoju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 järgi, kui eelhinnangu järeldeb on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnamoju vältimiseks.

KeHJS § 3³ lõike 1 järgi keskkonnamoju vältimiseks on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamoju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnamoju vältimise hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lõike 2 kohaselt peavad keskkonnamoju vältimiseks, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamoju. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

Loa taotleja on KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitanud Keskkonnaametile teabe kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnamoju vältimiseks, millega loa taotleja kavandab vältida või ennetada muidu ilmnedat või olulist ebasoodsat keskkonnamoju (katendivallide rajamine, õhusaaste tekkimise vältimiseks teede niisutamine).

II. MENETLUSOSALISTE ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2² alusel xx kirjaga nr xx Supsimari II kruusakarjääri taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu Viljandi Vallavalitsusele ning Metsamaahalduse Aktsiaseltsile arvamuse avaldamiseks.

Viljandi Vallavalitsus xxx.

Metsamaahalduse Aktsiaselts xxx.

III. OTSUSTUS

Lähtudes eelnevast ning tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1 punktile 1, § 6 lõike 2 punktile 2 ja lõikele 4, § 6¹ lõigetele 3 ja 5, § 9 lõikele 1, § 11 lõigetele 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõikele 1 ja § 3 punktile 4, keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ ning Keskkonnaameti peadirektori 29.01.2021 käskkirja nr 1-1/21/17 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“ punktile 4.3, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punktile 2.5.8 otsustan:

3.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele.

3.2. Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse menetlemisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

3.2.1. Võimalike mürahäiringute vähendamiseks moodustada Supsimari II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirile müra tõkkeks katendist vallid (kõrgusega ca 3 m).

3.2.2. Mobiilne purustussõlm paigutada asukohta, kus sellest tulenev mürahäiring naaberkinnistute elanikele on minimaalne (elamutest maksimaalsele kaugusele nt mäeeraldise loodeossa).

3.2.3. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb karjääris kasutatavaid teid kasta või töödelda vastavate vahenditega õhusaaste leviku vältimiseks. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

3.2.4. Kaevandajal tuleb koheselt tagada Haavamäe (katastritunnusega 57002:002:0002) ja Lepa (katastritunnusega 57002:002:0570) kinnistutele veevarustus nt olemasoleva salvkaevu täiendava süvendamise või uue puurkaevu rajamisega, kui kaevandamisel allpool põhjavee taset vesi kaevust osaliselt või täielikult kaob või langeb oluliselt selle kvaliteet. Kompenseerimise eelduseks on, et veerežiimi muutus on tõendatult seotud kaevandamisega.

3.3. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1¹ punkti 2 kohaselt käesolevast KMH algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo
ringmajanduse osakond

Teadmiseks: Viljandi Vallavalitsus, Maire Ambos

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo